

● Szegedre szerződött az amerikai tenorista

Tamino Missouriiból érkezett

Egy fiatal amerikai tenorista alakítja – jópofa akcentussal – Tamino szerepét A varázsfuvola magyar nyelvű előadásain a Szegedi Nemzeti Színházban. Timothy Benth három éve él Magyarországon, egy amerikai keresztény alapítvány küldte Közép-Kelet-Európába, hogy művészetével missziót teljesítsen a volt kommunista országokban.

● *Mit mondana bemutatkozásként önmagáról a szegedi közönségnek?*

– 1963-ban születtem, Missouri államban egy farmon nőttem fel. Három bátyámmal és az öcsémmel gyermekkorunkban egy tradicionális gospel-csoportban énekeltünk. 16 éves voltam, amikor elhatároztam, hogy komolyan szeretnék énekelni tanulni. Amikor a tanárom meghallgatott, rögtön mondtam neki, hogy operát sohasem akarok énekelni. Missouriban addig sohasem láttam igazi operaelőadást. Amikor elkezdtem a komolyzenei tanulmányaimat, nagyon hamar megszerettem a klasszikus zenét, és különösen az operát. Különböző koncerteken léptem fel többek között a Kennedy Centerben Washingtonban, New Yorkban, Philadelphiában, de akkor még elsősorban oratóriumokban.

● *Mennyi időre jött Magyarországra?*

– Nem határozott időtartamra jöttem, minden attól

Timothy Benth: „Sok álomom van, amit Magyarországon szeretnék valóra váltani” (Fotó: Miskolczy Róbert)

függ, hogy mennek itt a dolgok. Közben énekelek, konferenciákat is szervezek. Szeretném, ha a művészek együtt gondolkodnának arról, hogy művészként hogyan szolgálhatjuk jobban Istent. A mennonita egyház tagja vagyok, ami talán Magyarországon kevésbé ismert, de az Egyesült Államokban körülbelül egymillió tagja van. Talán a baptistákhoz tudnám a felekezetünket hasonlítani. Az az alapítvány, amelyik ide küldött, ökumenikus, te-

hát nem egyházszervezés a feladat. Létrehoztunk itt egy alapítványt „Ének a nemzetekért” néven, amelynek az a célja, hogy a kereszténység és a művészek kapcsolatát erősítse. Egy nemzetközi kiállítás szervezünk majd Magyarországon, és még sok álomunk van, amit szeretnénk valóra váltani. A feleségemmel jöttem Magyarországra, azóta már született egy kislányunk is, sőt most várjuk a második gyermekünket. Feleségem a budapesti Közép-

Európa Egyetem hallgatója volt, nemrégiben kapott másoddiplomát jogtudományból. Most Budapesten lektori munkát végez az egyetemen. Januárban Szegedre költözünk, mert a jövő év elejétől az itteni operatársulathoz köt szerződés.

● *Hogyan telt Magyarországon az elmúlt három év?*

– Főként Debrecenben léptem fel, de Romániában Bukarestben, Nagyváradon és Temesvárott is énekeltem.

Egy olyan színházhoz szerettem volna kerülni, ahol megfelelő minőségű az operajátás, és ahol folyamatosan énekelhetek. Szeged gyönyörű város, szerintem Európa egyik legszebb színháza található itt, ráadásul az operatársulatban nagyszerű kollégákkal dolgozhatom együtt.

● *Amerikában is karriert csinálhatna, miért énekel mégis Magyarországon?*

– Nem a karrier a legfontosabb az ember életében. Azt hiszem, mindig oda kell mennünk, ahová Isten vezet bennünket. Most nagyon erősen érzem, hogy itt kell lennem. A szombati előadásra édesapám is megérkezik Missouriiból, biztos vagyok benne, neki is tetszeni fog ez az előadás.

● *Mit gondol a szerepről, ki ez a Tamino?*

– Egy nemes lelkű ifjú, aki az erény útját keresi. Nagyon magasztos célja van, sohasem a legegyszerűbb, legkönnyebb utat keresi. Nagyon szimpatikus karakter számomra, boldog vagyok, hogy énekelhetem.

● *Milyen más szerepekben láthatja ebben az évadban a szegedi közönség?*

– A Bajazzókban Beppét énekelek. A sevillei borbélyban Almavivát és Don Ottaviót a Don Giovanniában. Nagyon bírom benne, hogy egyszer majd kedvenc operám, a Werther is műsorra kerül Szegeden.

Hollósi Zsolt

Mikszáth-emléktábla

● **Munkatársunktól**

A Mikszáth Kálmán születésének 150. évfordulója tiszteletére rendezett emlékévi zárásaként ma 14 órakor a Szegedi Akadémiai Bizottság székházának (Somogyi utca 7.) falánál Mikszáth-

emléktáblát adnak át. Tóth Sándor Munkácsy-díjas szobrászművész alkotását dr. Pragnovszky Mihály, a Petőfi Irodalmi Múzeum igazgatója avatja majd dr. Szalay István polgármester jelenlétében.

A művészet nagyszasszonya

Kopasz Márta grafikusművész életműalbuma jelent meg a Scriptum Kiadó gondozásában. A mű, melynek szerzője Laczó Katalin, szerves része annak a sorozatnak, mellyel Szeged emléket kíván állítani a város nagyjainak.

Kopasz Márta festőművész-grafikust köszöntötték a városházán a róla szóló könyv megjelenésének alkalmából. A könyvpremierén jelen lévő Szalay István polgármester beszédében elmondta: azt, hogy a hölgyek közül Kopasz Márta, a művészet nagyszasszonya vitathatatlanul a legnagyobb, mutatja az a tény, hogy a művész mindeztől a város egyetlen női díszpolgára. Szeged olyan alkotók, gondolkodók által válhatott a tudomány és

a kultúra fellegrárává – mondta Szalay –, mint Kopasz Márta. Az idén 85. életévét betöltött művész ma is tevékeny résztvevője a város művészeti életének. A polgármestert követően Laczó Katalin szólalt fel. A könyv készítőinek és szponzorok hosszú sorának ismertetése után elmondta, hogy a könyv megírásának közvetlen kiváltó oka az a jelenleg gondozás alatt lévő, szintén általa írt, a közeljövőben megjelenő könyv, amely Dorogi István művészetéről szól, és amelynek ötletét néhány éve maga Kopasz Márta vetette fel. A most elkészült könyv a Laczó-tanulmány mellett Kopasz Márta alkotásairól 75 színes, 45 fekete-fehér fényképet és mintegy 100, a művészetről szóló cikket tartalmaz.

Ny. G.

Orvoskoncert

● **Munkatársunktól**

A SZOTE új klinika termében ma 16 órától dr. Tarjányi János zongorázik munkatársainak és barátai-

nak. Műsorán: Bach, Haydn, Mozart, Kocsár Miklós, Schubert, Chopin és Debussy művei. Fuvolán közreműködik dr. Benedek Krisztina.

A Lechner Lajos emlékeztére rendezett ünnepségeken annyiszor emlegetett, a várostervezőtől száz évre előre tervezett, körutas-sugárutas városszerkezet jutatta eszembe Mikszáth Kálmának a szegedi különlegességet olyannyira jellemző, ritkán idézett elbeszélését.

Mikszáth 1878 közepétől 1880 végéig volt a Szegedi Napló munkatársa, a Víz krónikása, az újjáépítés (a híres rekonstrukció) kritikusa, majd hírelője. Miután visszatért a fővárosba, és a Pesti Hírlap munkatársa, országgyűlési tudósítója lett, eleinte évente kétszer-háromszor, utóbb, legalábbis még a nyolcvanas években, egyszer-egyszer, egyedül vagy baráti társaságban lelátogatott Szegedre.

Így jött le 1885. augusztus 12-én is néhány napra barátjával, Thoma Jenővel. A Napló szerkesztőségében utóda és tisztelője, Békefi Antal a lap 15-i számában tudósított Mikszáth itteni időzéséről, s közben megismertette az olvasót az immár jó nevű pesti írónak baráti társaságban elmondott anekdotájával.

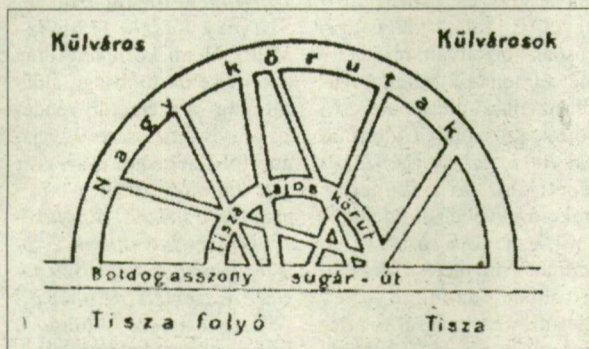
Az írói alkotás lélektaná-

● Szeged a kapitányok városa?

Mikszáth és a városszerkezet

nak érdekes tanulsága, hogy maga Mikszáth ugyanezt az anekdotát tíz év múlva írta meg A kapitányok városa című elbeszélésében. Ebben az első, nem jelentéktelen eltérést a valóságtól és az egy évtizeddel ezelőtt társaságban elmondottaktól, hogy útítársául nem a jelentéktelen (lexikonban sem található) újságíró, hanem Szilágyi Dezső igazságügyminisztert nevezte meg. Úgy állítva be a dolgot, hogy a miniszter kérte meg őt, kísérije le Szegedre. Vonattal jöttek, s Mikszáth útközben feleltetett a miniszter Szegedre vonatkozó kérdéseire. „Milyen terv szerint épült a város? Milyen különlegességei vannak? Hogy fest a Tisza felől? Hát madártávlatból láttam-e már – például valami toronyból? S ezer meg ezer kérdést intézt, amelyekre alig győztem válaszolni: „Mikszáth így ismertette meg Szilágyit a város sajátos szerkezetével:

„Képzeld magadnak, kegyelmes uram, egy fél karikagyűrűt, ez a Tisza Lajos körút; ami benne van, az a Belváros, csupa fényes palo-

Mikszáth kissé elnagyolt rajza Az én kortársaim (1908) című kötetében

tákkal; a kis fél karika ismét bele van téve egy másik fél karikába, ez a nagykörút (Bécsi, Berliini és Londoni körút); ami a két körút közé esik, még az is nagyváros, emeletes házakkal (más formát a körutakon belül nem szabad építeni), ami aztán a másik nagyobbik fél karikán kívül esik, az a hajdani falu, az ősi ízlés szerint. Tisza Lajos azt el nem pusztította, hanem megnevesítette, stílszerű, művészi elemet vitt bele. Maga rajzolt egy-egy ilyen házikat. Most ezek ott állnak hosszú, végigfutó faszoszlopos tornáccokkal, elől kis

kertekkel, mályvarózsa-benő és napraforgó. A ház faláról piros kukoricacső lóg ki a lyukon, és paprikafűzerek húzódnak végig hullámos girlandokban az eresz alatt.”

„– Lárifári – mondá –, ne félkarikázz itt nekem, hanem rajzold le a dolgokat, fráter.” S Mikszáth lerajzolta:

Szilágyi némi kétkedéssel szemlélte a rajzot, firtatta, mi benne a szép vagy a praktikus, amit Mikszáth bizonygató. Ezért célszerű ez a szerkezet, erőltette, mert így a város nagy kiterjedése ellenére alig vannak távolságok. Minden közel van egymás-

hoz. Ilyen diskurzus közben érték Szegedre déltájban. Mikszáth az indóházban fiákerkért hívott, de míg az előjött, és Szilágyi szivarra gyújtott, és az író összeakadt egy ismerőssel. Kiderült, hogy egy vonaton utaztak: szegedi ismerőse szatymazi szőlejéből tért haza. Amint fölültek a fiákerre, s elindultak a Boldogasszony sugárút a Tisza Szálló felé, Szilágyi megkérdezte Mikszáthot, kivel beszélt az állomáson. „Egy derék, idevaló dzsentlemen, nyugalmazott huszártiszt, Kászonyi kapitány” – volt a válasz. „Szép szál ember – jegyzé meg hanyagul.” Mikszáthnak, bár annak idején látta eleget a kapitányt, csak most tűnt föl daliás termete, szép testtartása, amint rugalmasan lépegetett hazafelé Felsővárosra. Mikszáth, hogy minél többet mutasson a városból Szilágyinak, kerülővel, a Tisza Lajos körútra rendelte a kocsist. Egy szatócs a boltja küszöbén szunyókált. Nem akadt vevő, ki fölkeltené. Mikszáth azt bizonygatta Szilágyinak, hogy a palotás Szegednek nagy a

gondja: ott a sok bérház, de nincs elég lakója. A drága belvárosi paloták kihasználatlanok. A nyári délből kiváltéppén alig volt járókelő az utcákon.

Mikor a fiáker a Dugonics tér sarkára ért, a Hungária Szálló (a mostani akadémiai székház) mellől feljűk lengett egy szürke kalap. Mikszáth visszalobogtatta a magáét. Szilágyi megkérdezte: – Ki az ott? – Kászonyi kapitány – hangzott Mikszáth válasza. Szilágyi egy szót sem szólt. De mikor már megtettek egy jó utat, megkérdezte, merre járnak. Most már átadom a szót Mikszáthnak, mert minden szó úgy hiteles, ahogy ő adta elő:

– Most értünk be a Felsővárosba.

Az egyik zöld kapunál egy úriember állt, éppen a kapuajtót nyitogatva a zsebéből kivett kulccsal, a másik kezével üdvözlötlet hányva felém.

Mosolyogva viszonzottam én is a kezemmel, míg nem az alak eltűnt az ajtón át.

– Ki volt? – fordult felém Szilágyi.

– Kászonyi kapitány.

De már erre felfortyant ő is:

– Tedd bolondná az öregapádat! – förmedt rám. – Ha még egyszer előjön ez a Kászonyi kapitány, olyan barackot nyomok a fejedre, hogy megemlegeted. Csakugyan dühös lett, pedig éppen ebben a hármaskörben volt élethíven lefotografálva úgy a körútrendszert, mint a város népességi állapota. Kászonyi Károly hiteltelen történeti alak. Békefi beszámolójában, tíz évvel Mikszáth trása előtt, szintén ő szerepelt. Éppen Mikszáth árvízi beszámolójában olvasuk nevét, mint akinek fölsővárosi háza túlélte a nagy árvizet. Családjá régi szegedi família lehetett, hiszen a Domaszéktől északra eső Kászonyihögyet már Balla Antal 1778-i térképe föltüntette. Kászonyi kapitánynak – úgy látszik – Szatymazon (is) lehetett szülője. Szeged ugyan nem „a kapitányok városa”, ahogy netán Szilágyi Dezső e furcsa kalandos utazás következtében hitte, hanem a Lechner körzójével, vonalzó-jával előrelátóan megtervezett kerek-küllős városszerkezet szerencsés birtokosa. Mikszáth szellemes anekdotája újfent arról győzhet meg bennünket.

Péter László

Mai

CSÚCS
MOZI

Szörnyecskek

Péntek 21:00

Vadonatúj TV3.
Jó, hogy látom.